

Constitutioneel Hof behandelt NPD-verbod

[Achtergrond](#) - 1 maart 2016 - Auteur: Marja Verburg

Het Constitutioneel Hof begint vandaag met de behandeling van het NPD-verbod. De Bondsraad wil de extreem-rechtse partij verbieden, maar de vraag is of dat lukt. Een eerdere poging de NPD te verbieden mislukte in 2003.

De Bondsraad heeft het verzoek voor een NPD-verbod in 2013 ingediend, op grond van de agressieve vreemdelingenhaat en het anti-democratische karakter van de partij. Het verzoek kwam voort uit de [NSU-zaak](#): in 2011 bleek dat de neonazi-terreurcel NSU (Nationalsozialistischer Untergrund) tien jaar lang onopgemerkt moorden en overvallen had gepleegd. De NSU-leden bleken contacten met de NPD te hebben en vrijwel direct klonk de roep om een NPD-verbod weer.

Een eerdere poging de partij te verbieden was in 2003 mislukt. Toen was te veel bewijsmateriaal in de procedure afkomstig van informanten van de binnenlandse veiligheidsdienst Verfassungsschutz. Daardoor kon niet worden bepaald of het wel om NPD-standpunten ging, oordeelde het Constitutioneel Hof en besloot de zaak af te breken. Dat gold destijds als een grote blamage voor de overheid. Het was een belangrijke reden waarom de regering en de Bondsdag zich in 2013 niet bij het initiatief van de Bondsraad aansloten. Zij vrezen dat het verzoek ook nu mislukt.

Informanten

Het Constitutioneel Hof ging bij deze nieuwe procedure daarom streng en behoedzaam te werk. Begin vorig jaar eiste het Hof nog meer bewijs van de Bondsraad. De rechters waren er niet van overtuigd dat er geen informanten van de veiligheidsdiensten meer in de NPD-top actief waren. Vorig jaar zomer wisten de aanvragers van het NPD-verbod het Hof toch met nieuw bewijs te overtuigen. De aanvragers zijn naast de Bondsraad ook minister-presidenten en ministers van Binnenlandse Zaken van de deelstaten en hoofden van de Verfassungsschutz en politiechefs - in totaal zo'n 70 mensen, aldus de [Frankfurter Allgemeine Zeitung](#).

Ondanks de zorgvuldige voorbereiding bestaat het gevaar nog steeds dat bewijs waaruit moet blijken dat de NPD ondemocratisch is, afkomstig is van informanten, schrijft [Spiegel Online](#). Ook is de vraag of het Hof hard kan maken dat de partij

moet worden verboden. Volgens regels van het Europees Gerechtshof is het niet genoeg om aan te tonen dat een partij anti-democratische doelen heeft, er moet worden aangetoond dat de partij staatsgevaarlijk is.

Vreemdelingenhaat en bedreigingen

De Bondsraad heeft veel bewijs tegen de NPD verzameld, van hun vreemdelingenhaat, hun hetzes tegen vluchtelingen en hun bedreigingen van politici. Vaak waren daar weliswaar NPD-leden bij betrokken, maar het wordt moeilijk te bewijzen dat de partij daarvoor verantwoordelijk is.

De NPD zal proberen het proces te gebruiken om de aandacht op zich te vestigen, schrijven Duitse media. Al sinds er over een nieuw proces wordt gesproken, wordt ervoor gewaarschuwd dat de NPD daarvan kan profiteren. Toenmalig minister van Binnenlandse Zaken Friedrich (CSU) [waarschuwde in 2012](#) dat door de aandacht "latent-rechtse kiezers" zich solidair met de NPD kunnen gaan verklaren. Zo kan de partij, die al geruime tijd in financiële moeilijkheden verkeert, er zelfs sterker uitkomen.

Radicalisering

Een ander gevolg van het proces kan zijn dat de NPD verder radicaliseert. Zo hebben verschillende NPD'ers de afgelopen maanden contact gezocht met neonazi-partijen Die Rechte en III. Weg, meldt Spiegel Online. Tweederde van de Duitsers vreest dit radicaliseringsgevaar, blijkt uit een [recente peiling](#) van Infratest dimap voor de ARD. Toch is 69 procent voor een NPD-verbod.

De NPD is momenteel met 360 zetels in Duitse gemeenteraden vertegenwoordigd, vooral in de Oost-Duitse deelstaten Saksen, Thüringen en Mecklenburg-Voorpommeren. Regionaal zit ze nog in slechts één deelstaatsparlement, in Mecklenburg-Voorpommeren. Bij de laatste Bondsdagverkiezingen in 2013 haalde de NPD 1,3 procent van de stemmen. ([Bekijk een interactieve kaart van de NPD in Duitse gemeenten op Spiegel Online](#))

Als het tot een verbod komt, zou het de eerste keer in 60 jaar zijn dat in Duitsland een partij wordt verboden. De laatste partij die werd verboden was de KPD, de Duitse communistische partij, in 1956.

Het Constitutioneel Hof heeft nu drie zittingsdagen gepland voor de behandeling van de zaak. Mogelijk zijn meer zittingsdagen nodig. Een uitspraak wordt over enkele maanden verwacht.

Artikel: <https://duitslandinstituut.nl/artikel/15419/constitutioneel-hof-behandelt-mpd-verbod>